

ქართული ოცნება

ერთად საქართველოს წარმატებისთვის!

ქართული ოცნება

უძველესი გაზეთი უახლესი ინფორმაციებით!

გაზეთი გამოდის
1931 წლის 5 იანვრიდან

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი.
ყოველკვირეული გამოშვება. № 28 (10362) 5 ოქტომბერი 2020 წ. შახინი 60 თეთრი.

საარჩევნო პოლიტიკა

მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატები საარჩევნო ბარემოს შესახებ

შოთა გომიზარიძე,
საქართველოს პატრიოტთა
ალიანსი:— სამწუხაროა, რომ
პლაკატების ომი გრძელდება.
არ ვიცი, ამას ვინ აკეთებს.
სხვა პოლიტიკური ორგანი-
ზაციების პლაკატებიც ხში-
რად მინახავს ჩამოხეული.
ამაში ხომ თანხებია გადა-
ხდილი. გულდასაწყვეტია,
ამით ზიანდება საარჩევნო
პროცესი. აქტივისტების, კო-
ორდინატორების, ავიტა-
ტორებისგან ჩემამდე არ
მოსულა ინფორმაცია ზეწ-
ოლებისა და ხელის შეშლის
შესახებ.

სპირებამდეც რომ მივიდეს
საქმე. ჩვენ ვიცით, რომ დიდი
მხარდაჭერა გვაქვს. ვიცით,
რომ ამ მხარდაჭერის დაფ-
იქსირება არ უნდა არც ხელ-
ისუფლებას, არც ნაციონა-
ლურ დანაყოფ პარტიებს
იმიტომ, რომ ჩვენ ვართ ერ-
თადერთი ძალა, რომელთანაც
პრეტენზიით ვერ ისაუბრებს
ვერც ერთი და ვერც მეორე.

ასე რომ, რა თქმა უნდა,
არის ხელშემშლელი უამ-
რავი პირობა, თუმცა, ჩვენ
ვიბრძვით, ჩვენ ვცდილობთ,
მივიტანოთ ჩვენი სათქმელი
ამომრჩეველთან.

გიორგი სიორიძე,
პოლიტიკური გაერთიანება
„ლელო საქართველოსთ-
ვის“: — საარჩევნო გარემო
არის ისეთი, როგორც შეეფ-
ერება ხელისუფლებას, რომე-
ლიც გახლავთ მხოლოდ და
მხოლოდ იმაზე ორიენტირე-
ბული, რომ შეინარჩუნოს
ძალაუფლება ყველაწარმო
ხერხით და მეთოდით, მათ
შორის უკანონო, ძალადო-
ბრივი მეთოდებით“, იმიტომ,

საოლქო და საუბნო სა-
არჩევნო კომისიებში, სამწუ-
ხაროდ, შემადგენლობა ძირი-
თადად ისევ სახელისუფლე-
ბოა. თითქოს კანონისმიერად
ისეა გადაწყვეტილი, რომ 6
წევრს საოლქო საარჩევნო
კომისია ნიშნავს, მაგრამ ეს
ექვსი წევრიც „ქართული
ოცნების“ შტაბში თავმოყ-
რილი და გაანალიზებული
კადრებია. ეს გააპროტესტა
ოპოზიციურმა ძალებმა და
ჩვენც ვუერთდებით ამ პრე-
ტენზიას, არ მოგვწონს ეს
მოცემულობა. 13 წევრიდან,
როცა მინიმუმ 10 არის სახ-
ელისუფლებო, ყველაფერს
უნდა ელოდოს ადამიანი.
ჩვენ აუცილებლად ვეცდ-
ებით, დავიცვათ ჩვენი ხმები.
გვყავს კომისიაში წევრები,
დამკვირვებლები. თუ მცდე-
ლობა იქნება გაყალბებისა,
უკან არ დავიხევთ. კონ-
სტიტუციით გათვალისწინე-
ბული ყველა საპროტესტო
გზას გამოვიყენებთ, ვიბრძო-
ლებთ, სამოქალაქო დაპირი-

ვასილ ჩიგოშვილი,
„ქართული ოცნება-დემოკრა-
ტიული საქართველო“:—წინა-
საარჩევნო კამპანია, მიმდ-
ინარეობს ძალიან მშვედ, უ-
საფრთხო ვითარებაში და
თავისუფალ საარჩევნო გარ-
ემოში. პანდემიის პირობებში
საარჩევნო კამპანიის მიმართ
შეზღუდვა არ არსებობს,
ვიცავთ იმ წესებს, რაც რეგ-
ულაციების მიხედვით არსე-
ბობს. ინტენსიურად ვხვდები
სამივე მუნიციპალიტეტის
მოსახლეობას, ვსაუბრობთ
ჩვენი ხელისუფლების პირ-

მანუჩარ კპირაძე-
ლია, პოლიტიკური ბლოკი
„ძალა ერთობაშია“: —პირვე-
ლად ვმონაწილეობ საპარლა-
მენტო არჩევნებში. ბევრი
ადამიანი მიცნობს და
საარჩევნოდ გურიაში ჩემს
მიმართ რაიმე გართულებას
არ ველოდები. ზოგადად არ-
ჩვენებს ახლავს გარკვეული
მანიპულაციები. რაც შეეხება
ჩემს არჩევნებში მონაწილეო-
ბა-არმონაწილეობის საკით-
ხს, ეს ჩემი პირადი გადაწყე-
ვტილების მიღებასთან იყო
დაკავშირებული და საბოლ-

რომ მათ არ აქვთ არანაირი
მიღწევა, რის გამოც

პაატა იმნაძემ და ლევან ბაიდუშვილმა გურიაში კორონავირუსის გავრცელების მასშტაბებზე იხსჯელს

ალიონი. გასულ ხუთ-
შაბათს, გურიის სამხარეო
ადმინისტრაციაში, დახურულ
ფორმატში გურიის გუბერნა-
ტორმა **ზურაბ ნასარაიამ**, დაა-
ვადებთ კონტროლის და
საზოგადოებრივი ჯანმრთელ-
ობის ეროვნული ცენტრის გენ-
ერალური დირექტორის მოადგი-
ლე მცენიერების დარგში,
ლევან კვლევიტი ცენტრის
ხელმძღვანელმა **პაატა იმნაძემ**,
დაავადებთ კონტროლის და
საზოგადოებრივი ჯანმრთელ-
ობის ცენტრის ალიმენტალური
და ნოზიკომური, პარაზიტო-
ლოგიურ დაავადებთა სამსახ-
ურის უფროსმა **ლევან ბაიდუ-
შვილმა** გურიაში „COVID 19“
გავრცელების და შესაბამისი
ღონისძიებების გატარების შესა-
ხებ იმსჯელეს.

კონტროლის ეროვნული ცენ-
ტრის გურიის განყოფილების
უფროსი არჩილ მჭავია და
მუნიციპალიტეტის საზოგადოე-
ბრივი ჯანდაცვის ცენტრის
ხელმძღვანელი მათა ქუტიძე.

დღეის მდგომარეობით გურ-
იაში „COVID 19“ დაფიცირე-
ბის 178 შემთხვევა დაფიქსირე-
ბული, საიდანაც 53 დაბა
ლაითურშია. დაინფიცირების
ბოლო 12 შემთხვევა სწორედ
ლაითურზე მოდის.

ჩვენს მცდელობა, რეგიონში
„COVID 19“ გავრცელების
საფრთხეზე ინტერვიუ ჩაგე-
ეწერა ბატონ პაატა იმნაძესთან
უშედეგო აღმოჩნდა. ამ
შეხვედრის შესახებ შესაბამისი
პრესსამსახური ინფორმაციას
არ ფლობდა.

საზოგადოებრივი ჯან-
დაცვის ოზურგეთის ცენტრის
ხელმძღვანელმა **მაია ქუტიძემ**
მხოლოდ შეხვედრის ინფორმა-

გაზეთი „ალიონი“ სარეკლამო მომსახურების ტარიფები

- მე-2 მთლიანი გვერდის (648 კვ.სმ) ღირებულება 120 ლარია;
- მე-3-7 (თითოეული 810 კვ.სმ) მთლიანი გვერდებისა - 150-150 ლარი;
- 1-ლი, ფერადი გვერდი მთლიანად (810 კვ. სმ) არ იყიდება, ნახევარი გვერდის (405 კვ. მ) ღირებულება 300 ლარია;
- ბოლო, მე-8, ფერადი გვერდი მთლიანად 300 ლარი ღირს;
- შიდა შავთერ გვერდებზე ფერადი ბეჭდვის შემთხვევაში გვერდის საფასური 50 ლარით იზრდება.
- პოლიტიკური რეკლამის ღირებულება ორმაგია;
- მილოცვა ფერად გვერდზე 32,40 კვ. მ-ზე, სურათით - 25 ლარი;
- სამგლოვიარო განცხადება - სიტყვა 25 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;
- გახსენება, ნეკროლოგი - სიტყვა 20 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;

საკალო ფასი: 60 თეთრი, ხელმოწერა:
ერთი თვით - 2,40 ლარი, სამი თვით - 7,20 ლარი, 6 თვით -14,40 ლარი, ერთი წლით - 29,60 ლარი.

გაზეთში გამოქვეყნებული მასალების შინაარსი შეიძლება არ ემთხვეოდეს რედაქციის თვალსაზრისს.

ავტორები თვითონ არიან პასუხისმგებელი ინფორმაციის სიზუსტეზე. რედაქციაში აუთორიზაციის შემდეგ ინ-ახება ორი კვირის განმავლობაში, ამ ვადის გასვლის შემდეგ პრეტენზიები აღარ მიიღება.

რედაქცია ავტორებისაგან არ მიიღებს სამ ხელნაწერ გვერდზე მეტ მასალას.

გამოქვეყნებული მასალების გადაბეჭდვა აკრძალულია რედაქციიდან ნებართვის გაცემის გარეშე.

სარეკლამო კომპანია
რედაქტორი
ნუგზარ ასათიანი
 nugzarasatiani@rambler.ru
 558 499100

საინფორმაციო სამსახურის ხელმძღვანელი:
თემურ მარშანიშვილი
 tem52@mail.ru
 599 373515

კომპიუტერული უზრუნველყოფა
გიორგი გოგოლაძე
 gia_77@mail.ru
 551 576060

რედაქციის მისამართი: ქ. ოზურგეთი, გაბრიელ ებისკოპოსის ქ.№3
 ტელ: 558 499 100 გაზეთი რეგისტრირებულია ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოში 18. 11. 2004 №44/4-311
 გაზეთი იბეჭდება გამოცემლობა „მერიდიანში“
 მის: თბილისი, ვ. ბაგრატიონის ქ. №77

დაინყეთ ყოველი ოქმბათი აციონზე
«ალიონი»

პაატა იმნაძემ და ლევან ბაიდუშვილმა გურიის კორონავირუსის გავრცელების მასშტაბებზე იმსჯელეს

გია ლავიდასტურა და გვითხრა, რომ მათ კორონავირუსის გურიაში გავრცელების საფრთხეებზე იმსჯელეს. მისი თქმით ისინი სიტუაციას ფლობენ ამ ეტაპზე ზომების გამკაცრება არ იგეგმება. დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის გურიის განყოფილების უფროსმა არჩილ მჭავიამ კი ამ თემაზე სოციალურ ქსელში შემდეგი შინაარსის განცხადება გაავრცელა: „დღეს ვისაც ახლო კონტაქტი გქონდათ covid 19 ით ინფიცირებულებთან განიხილებით როგორც პოტენციურად ინფიცირებულები. რის გამოც ჩვენი ეპიდემიოლოგების მკაცრი მოთხოვნაა დავიცვათ 12 დღიანი საკარანტინო წესები, რაც გულისხმობს როგორც თვითიზოლაციას, ასევე

გამონაკლის შემთხვევაში თვითმონიტორინგს, რაც ასევე გულისხმობს სხეულის ტემპერატურის ყოველდღიურ კონტროლს, ისეთი სიმპტომების შემჩნევისას როგორცაა მშრალი ხველა, სუნთქვის გაძნელება, ყნოსვის ან გემოვნების დაქვეითება სასწრაფოდ უნდა მიმართოთ თქვენი ოჯახის ექიმს ან დარეკოთ 112 ზე. კონტაქტიდან მე-12 დღეს ყველას ჩაიტარდება შესაბამისი ტესტირება ადგილობრივი საზღვარდაცვის სამსახურების მიერ. ტესტის პასუხის მიღებისთანავე დაუბრუნდებით ცხოვრების ჩვეულ რითმს. დღეს მხოლოდ ამ რეკომენდაციების მკაცრ შესრულებასა და მოკიდებული დაავადების მასიური გავრცელების შეკავება.“

თხინვალის სკოლის სარეაბილიტაციო სამუშაოები მიმდინარეობს

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერმა, კონსტანტინე შარაშენიძემ და ინფრასტრუქტურის სამსახურის უფროსმა, თემურ გიორგაძემ სოფელ თხინვალის საჯარო სკოლის რეაბილიტაციის სამუშაოები დაათვალიერეს. პარალელურად, მიმდინარეობს სოფელ მერიის საჯარო სკოლის რეაბილიტაციაც.

პროექტს „შპს ჯორჯიან კონსტრუქშენ კომპანი“ ასრულებს, რომელიც მუნიციპალური განვითარების ფონდიდან 4 443 374 ლარით ფინანსდება. მერიის გადაწყვეტილებით, ფანჯრები, რომლებიც მოიხსნა თხინვალის საჯარო სკოლაზე და ვარჯისიანა ამავე სოფლის სოციალურად შეჭირვებულ მოსახლეობას გადაეცემა.

ნასაპირალის უმსასვლელი თაღის სამუშაოები მიმდინარეობს

დაბა ნასაპირალის უმსასვლელი თაღისა და მიმდებარე ტერიტორიის კეთილმოწყობის სამუშაოები მიმდინარეობს. მიმდინარე პროექტს ოზურგეთის

მუნიციპალიტეტის მერი, კონსტანტინე შარაშენიძე ადგილზე გაეცნო. პროექტს „შპს დეკორაციების და ქანდაკებების სახლი“ ასრულებს.

რატომ ვერ შედგა ინტერვიუ პაატა იმნაძესთან

გურიაში COVID 19-ის გავრცელების არეალი საგრძნობლად იზრდება და სავსებით ლოგიკურია, რომ მკითხველი ამ საკითხს ყველაზე აქტუალურ თემად მიიჩნევს და შესაბამისად, ზედმიწევნით ზუსტ, ამომწურავ ინფორმაციას ითხოვს და არა მხოლოდ შიშველ სტატისტიკას. ოთხშაბათს, საღამოს რედაქციისთვის ცნობილი გახდა, რომ ხუთშაბათს ოზურგეთს ეწვეოდა დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის გენერალური დირექტორის მოადგილე მეცნიერების დარგში, ლუგარის კვლევითი ცენტრის ხელმძღვანელი პაატა იმნაძე. რასაკვირველია, ასეთ შანსს არც ერთი მდიანსაშუალება ხელიდან არ გაუშვებს და დაგეგმეთ კიდევ მასთან ინტერვიუ, მაგრამ „ჩვენ“ რომ ვგზობდით „ისინი“ თურმე იცინოდნენ. გურიაში მართლაც ჩამობრძანდნენ ბატონი პაატა და ალიმენტალური და ნოზიკომური, პარაზიტოლოგიური დაავადებათა სამსახურის ხელმძღვანელი, ბატონი ლევან ბაიდუშვილი, მაგრამ... მაგრამ გურიის სამხარეო ადმინისტრაციაში გუბერნატორთან მათი შეხვედრა, რომელსაც, ჩვენ მიერ მოპოვებული ინფორმაციით, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის გურიის განყოფილების უფროსი არჩილ მჭავია და

მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ხელმძღვანელი მაია ქუტიძე ესწრებოდნენ, დახურულ ფორმატში ჩატარდა. მოკლედ, ჩვენი მცდელობა, გურიაში COVID 19-ის გავრცელების საფრთხეებზე ინტერვიუ ჩაგვეწერა ამ საკითხში ყველაზე კომპეტენტურ პიროვნებასთან, უშედეგო აღმოჩნდა. მხარის საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახური ამ თემაზე რატომღაც სრულ ინფორმაციას არ ფლობდა(!), არჩილ მჭავიასთან კომუნიკაცია ვერ შედგა, მაია ქუტიძემ კი გვითხრა, რომ შეხვედრაზე მხოლოდ კორონავირუსის გურიაში გავრცელების საფრთხეებზე იმსჯელეს. ძალიან ცუდია თუ დახურულ ფორმატში მხოლოდ ამ საკითხზე იმსჯელეს და სხვა არაფერზე, რადგან ასეთი შეხვედრები იმთა წისქვილზე ასხამს წყალს, ვინაც საჯაროდ (და არა დახურულ ფორმატში) აცხადებს, რომ კორონა ვირუსი მოგონილია და ხელისუფლების საარჩევნო ხრიკია. ერთიც, ბოდიშის მოხდით: ასეთ სასიცოცხლო მნიშვნელობის საკითხებზე საზოგადოებისთვის სრულყოფილი ინფორმაციის მიწოდება მედიის მოვალეობა და ვალდებულებაა, თუ ვერ გვეხმარებით, ხელს მაინც ნუ შეგვიშლით, ბატონებო, ამ მოვალეობისა და ვალდებულების შესრულებაში.

სოფელ ორმეთში ბეტონის გზა მოეწყო

შრომის ადმინისტრაციულ ერთეულში სოფელ ორმეთში 100მ ბეტონის გზა მოეწყო. მიმდინარე სამუშაოები ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერმა, კონსტანტინე შარაშენიძემ და ინფრა-

სტრუქტურის სამსახურის უფროსმა, თემურ გიორგაძემ მოინახულა. პროექტი ადგილობრივი ბიუჯეტიდან სტიქიის სალიკვიდაციო ფონდიდან ფინანსდება.

სილაურში გზები კეთდება

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სოფელ სილაურში, შიდა საუბნო გზების მოხრეშვა-დაგრიდების სამუშაოები ტარდება. მუნიციპალური ტექნიკა „აჭარის“ უბანსა და სხვა პრობლემურ

მონაკვეთებზე მუშაობს. აღნიშნული სამუშაოებისთვის საჭირო ინტერული მასალა, ქვიშა-ლორღი სოფელს საჩუქრად გაზის მწეებელმა კომპანია „ივერა 7-მა“ გადასცა.

მაშორიბარი დეპუტატობის კანდიდატები საარჩევნო გარემოს უსასხებ

შეიძლება ხალხმა ხმა მისცეს. შესაბამისად, ჩვენ, სამწუხაროდ, გავხდით მომწერნი ზუსტად ისეთი საარჩევნო გარემოსი, როგორც გვქონდა 2012 წელს, როცა „ნაციონალური მოძრაობა“ ზუსტად იმავე გზით მიდიოდა. დღესაც, მიუხედავად იმისა, რომ არსებობს არაერთი შემთხვევა დაშინების, შანტაჟის, ძალადობის, ქართველი ამომრჩეველი არის მზად, დამოუკიდებლად, რაციონალურად გამოხატოს თავისი ნება და ხელისუფლება გაისტუმროს პოლიტიკურ ოპოზიციას.

მიიღოს მშვიდობიანი აქციის, რევოლუციის ფორმა. თუმცა, მე ვფიქრობ, ვინაიდან პროპორციული არჩევნებია, — მიახლოებული პროპორციულთან, — ასეთი სცენარი არ უნდა განვითარდეს. მეონია, რომ მეტ-ნაკლებად მოხდება პარლამენტზე სოციალისტების ინტერესების ასახვა. წინასწარჩვენო გარემოს რაც შეეხება, ნაცნობი სიტუაციაა, ყოველთვის იყო ძალადობის ელემენტები, როცა ხელისუფლება ცდილობს, თავისი რესურსი გამოიყენოს. ასე იყო შევარდნაძის, აბაშიძის, მიმას ხელისუფლების დროს. დღესაც ამაზრზენი საყურებელია ხელისუფლების მხრიდან წამოსული ძალადობის მცდელობები. საერთოდ ძალაუფლება ადამიანებს თავბრუს ახვევს. ტყუილად არ არის ნათქვამი „ძალაუფლება ადამიანებს ხრწნის“. აბსოლუტური ძალაუფლება კი აბსოლუტურად ხრწნისო“.

ნიკო შეფირული, პარტია „ჩვენი საქართველო – სოლოდარობის ალიანსი“: — ჯერჯერობით

მშვიდი წინასწარჩვენო გარემოა. შეზღუდვა, ხელის შეშლა არ ყოფილა, მაგრამ არის მოსყიდვის ფაქტები. მაგალითად, ადგილი ჰქონდა ბურლუქულის დარიგებას. არის მუქარები ამომრჩევლის მისამართით. მაგალითად ეუბნებიან, რომ სოციალურ დახმარებას მოუხსნიან,

ან „დასაქმებულები ხართ და როგორ არ გეშინიათ“. თუმცა, ჩვენ და ის ადამიანები, რომლებიც ჩემ პარტიას და მე მიჭერენ მხარს, დარწმუნებულები ვართ, რომ ნამდვილად შევცვლით სიკეთისკენ გურიას და ნამდვილად ვართ ის ძალა, რომელსაც გულწრფელად უნდა გურიის გამარჯვება და წარმატება. ამისთვის პირადად მე გავაკეთებ ყველაფერს. დავიცავ თითოეულ ხმას, დავიცავ თითოეულ ადამიანს. იმედს ვიტოვებ, რომ არ მომიწევს უკიდურესი ზომების მიღება. თუკი შევნიშნეთ ან წინასწარჩვენო პერიოდში ან არჩევნების დღეს გაყალბების ფაქტები, გვექნება მკაცრი, მყისიერი შეფასება და გვექნება ადეკვატური პასუხი. ყველანაირ ზომას მივმართავ კანონის ფარგლებში.

ოთარ შერმაძე, პარტია „მოქალაქეები“: — საქართველოში, ტრადიციულად როცა არჩევნები

ასლოვდება, ხელისუფლებაში მყოფი პარტია მანიპულირებს მოსახლეობაზე. ამისთვის ბევრი მექანიზმი აქვს. ერთ-ერთი მექანიზმია საჯარო სამსახურში დასაქმებულებზე გავლენის მოხდენა. ხდება ისე, რომ უმეტესწილად ადამიანებს უჭირთ საკუთარი პოზიციის დაფიქსირება, გამოხატვა ამა თუ იმ პარტიის მხარდასაჭერად. აქვთ შიში, რომ ნათესავებს, ოჯახის წევრებს შეექმნებათ პრობლემა. გარდა ამისა, ხდება მატერიალური კუთხით მანიპულირება, არის მოსყიდვის ფაქტები, პროდუქტების დარიგება. მაგალითად, ვიცით, რომ ოზურგეთში „ქართული ოცნების“ მხრიდან ხდებოდა ბრინჯის დარიგება.

დიდი იმედი მაქვს, არჩევნების დღეს არ იქნება გაყალბების მცდელობა, ყველაფერი ჩაივლის წესების და ეთიკის დაცვით. მაგრამ თუ რამე ინციდენტი მაინც იქნება, ხმე-

ბის დასაცავად გამოვიყენებ ყველა სამართლებრივ გზას. მივმართავთ სასამართლოს, ვითანამშრომლებთ მედიასთან.

ნათუნა გომორიშვილი, „ევროპული საქართველო-მოძრაობა თავისუფლებისთვის“: — პირველ რიგში, ვიტყვი, რომ საქართველოს

ყველა ოპოზიციურმა პარტიამ მოაწერა ხელი მეორადღუმს, რომლის მიხედვითაც არ იარსებებს ჩემი და სხვისი ხმა. ყველა ოპოზიციური პარტია, მიუხედავად იმისა, ჰყავს კომისიის წევრები თუ წარმომადგენლები საარჩევნო უბნებზე თანაბრად დაცვავენ ერთმანეთის ხმებს, ყველა ხმა იქნება ბოლომდე დაცული. მინდა მივცე პირობა „ქართულ ოცნებას“, მიუხედავად მათი მცდელობებისა, გამოიყენონ ადმინისტრაციული რესურსი, ისინი ვერ შეძლებენ, რომელიმე ოპოზიციური პარტიას თუნდაც ერთი ხმა დაუკარგონ. რაც შეეხება საარჩევნო გარემოს, ბოლო წლებში საქართველოში ხშირია შემთხვევა, როცა ადამიანი არჩევნებზე მიდის და ხმას აძლევს არა იმ პარტიას, რომლის რეალური მხარდამჭერიცაა, არამედ იმას, რომელსაც დაავალდებენ. იმის შიშით, რომ თვითონ ან ოჯახის წევრები არ დარჩნენ სამსახურის, ან სოციალური დახმარების გარეშე ხაზავენ 41-ს. ხშირ შემთხვევაში ფოტოსაც უღებენ, რომ გარეთ გამოიტანონ მტკიცებულებად. მინდა ვუთხრა ხალხს, არ მოატყუებიანთ თავი. ეს არ არის უბრალოდ საპარლამენტო არჩევნები, ეს არის რეფერენდუმი საქართველოს მომავლის შესახებ. ერთხელ ყველამ ყველაფერზე მალა უნდა დავაყენოთ მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობა და ვუთხრათ არა ბიძინა ივანიშვილის ხელისუფლებას.

ბოლო დღეების განმავლობაში

ყველა ნახავდა იმ დაპირისპირებას, რომელშიც „ქართული ოცნების“ თანამდებობის პირები არიან ჩართული. მაშინ, როცა კონკრეტული მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე იქამდე მიდის, რომ არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელს ფიზიკურად უსწორდება სამართლიან საარჩევნო გარემოზე ლაპარაკი აღარ შეიძლება? ეს არის აგონიაში მყოფი ხელისუფლების მოქმედება. იმ ხელისუფლების, რომელმაც იცის, რომ არჩევნებს აგებს.

როცა გურიაში ამომრჩეველს ხვდები, ყველას უნდა, რომ ქვეყანაში მდგომარეობა შეიცვალოს. უნდათ ცვლილებები ეკონომიკის მიმართულებითაც, სამართლის მიმართულებითაც, განსაკუთრებით აწუხებთ ინფრასტრუქტურული პრობლემები.

კვიდ პანდემიის პირობებში შეიძლება ბევრმა იფიქროს, რომ საარჩევნო უბანზე მისვლა სახიფათოა ხალხმრავლობის გამო. მინდა, ვთხოვო ყველას, თითოეულ მოქალაქეს, ამომრჩეველს, არ დაიხაროთ, არ შეგეშინდეთ, აუცილებლად მიდით არჩევნებზე და დაუჭირეთ მხარი იმ პარტიას რომელსაც ჩათვლით საჭიროდ. უარი უთხარით ბიძინა ივანიშვილს და მის ხელისუფლებას.

გიორგი შიშინიანი, დამოუკიდებელი კანდიდატი: — ძალიან დამაბუღი წინასწარჩვენო გარე-

მოა. ხდება მოსახლეობის მოსყიდვა. საარჩევნო კამპანიაში აშკარად ხელს არ მიშლიან, მაგრამ ჩემ ნათესავებთან, ახლობლებთან დადიან, რომ მილალონ. ამით ყველაფერია ნათქვამი.

მასალა მოამზადა **მარი კოძიმევა**

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

100 %-იანი ბრანტის მიმღები სტუდენტების საყურადღებოდ!!!

ოფისური მუნიციპალიტეტი მ-5 ფილია ახორციელებს წარმატებულ აბიტურიენტთა პროგრამას, რომელიც 100% ბრანტის მფლობელ ახალგაზრდებს და მათ აღფრთხილ სკოლებს აჯილდოვებს. ფულს, ერთიანი პროცენტული გამოცდების შედეგებით 100 %-იანი ბრანტის მფლობელ სტუდენტებს მუნიციპალიტეტი საჩუქრად 3 000 ლარს, სოლო აღფრთხილ სკოლებს 1000 ლარს გადასცემს.

ამისათვის სტუდენტებმა მიმდინარე წლის 16 სექტემბრიდან - 16 ოქტომბრამდე ოფისური მუნიციპალიტეტის მერიას უნდა წარმოადგინონ:

ბანცხაღება;

უნივერსიტეტიდან სტუდენტის ჩარიცხვისა და 100%-იანი ბრანტის მიღების უსასხებ ცნობა;

პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტი;

ანგარიშის ნომერი;

არასრულწლოვნის შემთხვევაში მშობლის საბანკო რეკვიზიტი და დაბადების მოწმობა.

ვიქტორ ყიფიანი - საქართველოს, საქრთაშორისო თანამეგობრობის ჩართულობით, უეუპლია აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის სამშვიდობო პროცესის დაწყებას ხელი შეუწყო

ანალიტიკური ორგანიზაცია „ჯეოქეისის“ თავმჯდომარემ, ვიქტორ ყიფიანმა განაცხადა, რომ საქართველოს მზაობა, უმასპინძლოს კონ-

ფლიქტის მხარეების წარმომადგენელთა შეხვედრას თბილისში, ხელს შეუწყობს დიალოგის პროცესის დაწყებას. ამის შესახებ მან საქართველოს პრემიერ-მინისტრ გიორგი გახარას მიერ აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის სამხედრო დაპირისპირების შედეგად შექმნილ მძიმე ვითარებასთან დაკავშირებით გაკეთებული განცხადების შეფასებისას აღნიშნა.

„დიალოგის პროცესის დაწყება მნიშვნელოვანი წინაპირობაა იმისათვის, რომ მხარეები მოლაპარაკებების რეჟიმზე გადავიდნენ და კონსენსუსის შედეგად შეძლონ ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ შეთანხმების მიღწევა. საქართველოს, საერთაშორისო პარტნიორების მხარდაჭერით, შეუძლია, სამშვიდობო პროცესის

დაწყების ფასილიტატორი გახდეს. თუმცა, სამშვიდობო ფორუმის სათანადოდ მასპინძლობისთვის უმნიშვნელოვანესია უსაფრთხოების შესაბამისი ზომების განხორციელება საერთაშორისო თანამეგობრობის ჩართულობით, რათა თავიდან ავირიდოთ ნებისმიერი ტიპის ესკალაცია, დაძაბულობა“; - განაცხადა ვიქტორ ყიფიანმა.

„სამხრეთ კავკასიის სტაბილურობისა და განვითარებისათვის აუცილებელია სამხედრო კონფლიქტის დეესკალაცია და კონფლიქტის მხოლოდ მშვიდობიანი საშუალებებით მოგვარება. ამის რესურსი უნდა გააჩნდეს საერთაშორისო თანამეგობრობას. ომს ყოველთვის მოაქვს ზიანი და ამ მტკივნეული პროცესის შესაჩერებლად საჭიროა, მხარეები

დავარწმუნოთ დიპლომატიური ნაბიჯების გადადგმის უალტერნატივობაში.

საქართველოს კეთილშეგობრივი ურთიერთობები კონფლიქტის ორივე მხარესთან იძლევა იმის შესაძლებლობას, რომ როგორც უნივერსალური, ისე რეგიონალური საერთაშორისო სამართლებრივი მექანიზმების გამოყენებით, თბილისმა მხარეებს შორის სამშვიდობო დიალოგს უმასპინძლოს“; - აღნიშნა ანალიტიკური ორგანიზაცია „ჯეოქეისის“ თავმჯდომარემ, ვიქტორ ყიფიანმა.

ინფორმაციას ანალიტიკური ორგანიზაცია „ჯეოქეისის“ პრესსამსახური ავრცელებს.

სიმონ ხუნდაძე და ქართული ენის საკითხი პირველ საბჭოთა კონსტიტუციაში

1921 წლის თებერვალ-მარტის ცნობილი ამბების შემდეგ დემოკრატიული საქართველოს მთავრობა თბილისი დატოვა და საბოლოოდ ევროპისკენ აიღო კურსი.

ქართველმა ინტელიგენციის წარმომადგენლებმა შექმნეს საზოგადოებრივი უშიშროების კომიტეტი (წევრები: პაიშვილი, ლ. მეტრეველი, ვ.გაშაძე), პარალელურად ფედერალისტებმა ჩამოაყალიბეს დროებითი მთავარი კომიტეტი შალვა ნუცუბიდის თავმჯდომარეობით. ისინი მიესალმნენ ახალ ხელისუფლებას და გამოთქვეს მასთან თანამშრომლობის სურვილი. 1921 წლის 5-9 ივნისის პარტიულ კონფერენციაზე სოციალისტ-ფედერალისტებს შორის განხილული იქნა ჩამოყარა და 30 ოქტომბრიდან 3 თებერვლამდე მიმდინარე ყრილობამ გააფორმა მათი ორპარტიად გათიშვა. შალვა ნუცუბიძემ ვერ მოახერხა მათი გაერთიანება. გათიშვის შემდეგ სიმონ ხუნდაძე საქართველოს მემარცხენე სოციალისტ-ფედერალისტური პარტიის ერთ-ერთი წინამძღოლია, რომელსაც მხარს უჭერდა ინტელიგენციის მოზრდილი ბირთვი, მოსახლეობის გარკვეული ნაწილი. მათ სურდათ ამ პარტიის მეშვეობით ახალ ხელისუფლებასთან თანამშრომლობა.

კომუნისტური პარტიაც ცდილობდა მიემხრო საზოგადოების სოციალისტურად თუ სოციალისტურ-ლიბერალურად განწყობილი ნაწილი, ამის მაჩვენებელია მემარცხენე სოციალისტ-ფედერალისტთა პარტიის მონაწილეობა საქართველოს საბჭოების პირველ ყრილობაში (1922 წლის 25 თებერვლი-4 მარტი), ხოლო სამი მათგანი თედო ლლონტი, სიმონ ხუნდაძე და პარმენ ჭანიშვილი არჩეული იქნა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის (ცაკ) წევრებად.

სოციალისტ ფედერალისტებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ყრილობის მუშაობაში. განსაკუთრებული მნიშვნელობა ჰქონდა სიმონ ხუნდაძის გამოსვლას იმ კამათის დროს, რომელიც პირველი საბჭოთა კონსტიტუციის გამო გაიმართა. იგი მოითხოვდა კონსტიტუციაში ფორმულირება პროლეტარიატის დიქტატურა მშრომელი ხალხის დიქტატურად შეეცვალათ. მისი სიტყვით, რადგან ჩვენს ქვეყანაში პროლეტარიატი მხოლოდ 2 პროცენტია, დიდი უმრავლესობა კი გლეხობა,

ამიტომ საქართველოს სოციალურ მდგომარეობასა და მის პირობებს სავესებით შეეფერება. ს. ხუნდაძის დებულება ყრილობამ არ მიიღო.

ფედერალისტებმა განსაკუთრებით მწვავე პოლემიკა გამართეს მეორე საკითხზე, რომელიც საქართველოს კონსტიტუციაში სახელმწიფო ენის საკითხს ეხებოდა. ს.ხუნდაძე ყრილობაზე თავის მოხსენებაში აღნიშნავდა - უმთავრესი საკითხი, მშრომელმა მასამ, რომელიც აწესებს თავის დიქტატურას გარკვევით უნდა თქვას თავის გადაწყვეტილება ენის შესახებ, შეიძლება ენის საკითხი რუსეთში არ წამოიჭრას ისეთი სიმწვავეთ, როგორც საქართველოში. მასისთვის ენის საკითხი არის უმთავრესი საკითხი, კონსტიტუციაში კი ამის შესახებ არაფერია ნათქვამი. ქართული ენის სახელმწიფო ენად გამოცხადება მისი სუვერენული უფლებაა. ეს არ ნიშნავს რომელიმე ენის ჩაწივლას საქართველოში.... ამისათვის კონსტიტუციონალური გარანტიები გვაქვს მათთვის, მაგრამ ეს არსებითად არ უარყოფს იმას, რომ საქართველოში სადაც 75% ქართველები არიან სახელმწიფო ენა უნდა იყოს ქართული. ამ მხრივ ყოველად მიუღებელია, რომ კონსტიტუციაში არ აღნიშნოთ სახელმწიფო ენად ქართული ენის გამოცხადება. მემარცხენე სოციალისტ-ფედერალისტების ფრაქცია ნათლად და გარკვევით მოითხოვს, რომ კონსტიტუციაში შეტანილი იყოს მუხლი ქართული ენის სახელმწიფო ენად გამოცხადების შესახებ.

სამწუხაროდ ყრილობაზე გამოხატულმა ბოლშევიკებმა, მათ შორის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარმა ბ.კვიციანიამ განაცხადა, რომ ჩვენს კონსტიტუციაში ასეთი მუხლის შეტანა ზედმეტიაო. ცხარე კამათის შემდეგ ს.ხუნდაძეს მხარი დაუჭირა ამ პოლემიკაში ჩაბმულმა კრების თავმჯდომარემ თ.კალანდარიძემ, რომელმაც შემდეგი განაცხადა: რაც შეეხება სახელმწიფო ენას ეს აშკარაა, რომ საქართველოში იქნება ქართული ენა, სადაც უმრავლესობა ქართულ ენაზე ლაპარაკობს, თუ ყრილობა მოისურვებს და მოითხოვს ჩვენ შევიტანოთ ამას კონსტიტუციაში. ამ დროს დარბაზში გაისმა ხმები: შეიტანეთ, შეიტანეთ. და ს.ხუნდაძის გამოსვლამ და დარბაზში შექმნილმა განწყობილებამ აიძულა

ყრილობის ორგანიზატორები დაეკმაყოფილებინა აღნიშნული მოთხოვნა.

ქართული ენის სახელმწიფო სტატუსით დამკვიდრებას დიდი და მრავალმხრივი შორსმომავალი პოლიტიკური შედეგი ჰქონდა. ეს იყო ოპოზიციამ მიუღებელი პარტიის და კერძოდ ს.ხუნდაძის მეთაურობით მოპოვებული დიდი გამარჯვება. ამ გადაწყვეტილებამ საშუალება მოგვცა შემდგომში მოგვეგერიებინა კრემლის რუსიფიკატორული პოლიტიკა.

მისი მნიშვნელობა კარგად ესმოდა ე.შეგარდნაძეს და როდესაც ახალი რიგით მეთხვე საქართველოს საბჭოთა კონსტიტუციის პროექტში კვლავ საფრთხე დაემუქრა ქართული ენის სახელმწიფო სტატუსს, თავად მისცა ბიძგი ამ მუხლის დატოვებას, თბილისში გამართულ საერთო ეროვნულ დემონსტრაციას. ე.შეგარდნაძე უკავშირდება სკკპ გენერალურ მდივანს ლ.ბერეჟნევეს, რომელმაც ურჩია, რომ მოლაპარაკებლად მ.სუსლოვს, კჩერენკოს და მხოლოდ უკიდურეს შემთხვევაში მიემართა მისთვის.

„ადვილი როდი იყო მათი დარწმუნება, რომ სახელმწიფო ენის შესახებ მუხლის გაუქმება უგუნური იყო“ - იგონებდა ე.შეგარდნაძე - ჩემს არსებში უწინდებურად ცოცხლობდა 1956 წლის კომპლექსი“. ცნობილი იყო, რომ მშობლიური ენის დასაცავად მზადდებოდა სტუდენტური დემონსტრაცია, მე მესმოდა თუ რა შეიძლებოდა ამას მოჰყოლოდა. სესიის დაწყების დღეს, მის დაწყებამდე რამდენიმე საათით ადრე, განთიადზე ველაპარაკე ტელეფონით მ.ა.სუსლოვს. მე ვთხოვე გაეცნო ლ.ბერეჟნევისთვის ეს ვითარება, შევახსენე 1956 წელი, ვარწმუნებდი, რომ მუხლის შენარჩუნება უცილებელი იყო და ბოლოს ვუთხარი, რომ ჩემი შეხედულებებით ვიმოქმედებდი. ჩვენ დიდი უბედურება ავიციინეთ და ხალხის ნების შესატყვისი კონსტიტუცია მივიღეთ. აი ეს იყო ჩემთვის მთავარი!“ აღნიშნავთ, რომ 1978 წლის 14 აპრილის დემონსტრაცია თავისი მასობრიობით ბევრად აღემატებოდა 1922 წლის 2 მარტის მემარცხენე სოციალისტ-ფედერალისტთა ერთ-ერთი ლიდერის ს.ხუნდაძის მეთაურობით გადახდილ დიდ საერთო ეროვნული მნიშვნელობის მქონე საპარლამენტო ბრძოლას, მაგრამ ფაქტობრივ-ლოგიკურად განაგრძობდა

მაშინ დაწყებულ პოლიტიკურ კურსს (არჩილ კობრიაძე 2005).

ვინ იყო სიმონ ხუნდაძე? სიმონ ირაკლის ძე ხუნდაძე დაიბადა ოზურგეთის მაზრის სოფ. კალიაონში (ამჟამად ჩოხატაურის რაიონი) 1894 წლის 15(3) ნოემბერს, მისი ძმები იყვნენ პროფესორი ტროფიმე ხუნდაძე, ოზკერი გეგევი (გედონ) ხუნდაძე რომელმაც 1921 წელს დატოვა საქართველო, და ცხოვრობდა პოლონეთში დახვეწილი იქნა გერმანელების მიერ 1942 წელს პოლონელი პარტიზანებისათვის იარაღით დახმარების გამო. მას ყავდა კიდევ ერთი ძმა და და.

ს. ხუნდაძემ ქუთაისის ქართული გიმნაზიის დამთავრების შემდეგ სწავლა გააგრძელა მოსკოვის უნივერსიტეტის იურიდიულ ფაკულტეტზე. 1917 წლის თებერვლის რევოლუციის შემდეგ, როცა მეფის ხელისუფლება დაემხო, ქართული ინტელიგენციის გარკვეული ნაწილი, ახალ ხელისუფლებას მიემხრო და ესმარებოდნენ მას მათ შორის იყო ს. ხუნდაძე. იგი პრესაში აქვეყნებს სტატიებსა და წერილებს.

1917 წელს საქართველოში ბრუნდება როგორც უკვე ჩამოყალიბებული პუბლიცისტი და ჟურნალისტი, და შეუდგა ქართული საზოგადოებრივი აზროვნების ისტორიის შესწავლას, როგორც ზემოთ აღნიშნეთ 1911 წლიდან სოციალისტ-ფედერალისტი იყო. აღნიშნული პარტიის ორად გაყოფის შემდეგ ს. ხუნდაძე შემდგომ სოციალისტ-ფედერალისტთა ერთერთ წინამძღოლად მოგვევლინა.

1924 წლიდან ს. ხუნდაძემ თავი დაანება პოლიტიკურ მოღვაწეობას და აქტიურად ჩაება მეცნიერულ საქმიანობაში მან მუშაობა დაიწყო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოციალურ ეკონომიურ ფაკულტეტზე, ასისტენტად, შემდეგ მუშაობა ფაკულტეტის დეკანად აირჩიეს. 1928 წელს გახდა საქართველოს მწველითა კავშირის წევრი, და ჟურნალ „ქართული მწერლობაში“ პასუხისმგებელი მდივანი, ხელმძღვანელობდა სახელგამისა და „ქართული წიგნი“. 1933 წლიდან ს. ხუნდაძე ახალი ისტორიის კათედრის ხელმძღვანელია.

ს. ხუნდაძის კალამს ეკუთვნის მრავალი გამოქვეყნებული ნაშრომი, მათ შორის „თანამედროვე იმპერიული-ზმის

პრობლემები“ წიგნი(1923წ) „მარქსის ინტერნაციონალი“, „ქართული ინტერნაციონალისპროფილი მეცხრამეტე საუკუნეში“ (1928) „სოციალიზმის ისტორიისათვის საქართველოში“, „ჩენიშეხვეტი“, „ლევ ტოლსტოი და სოციალიზმი“ , „დემიტრი ყიფიანის მემუარები“ 1931 წელს გამოიცა გ.წერეთლისა და ნ.ნიკოლაძის რჩეული ნაწარმოების I ტომები, შემდეგ წლებში კი ე.გ. ნინოშვილის თხზულებათა სრული კრებული პირველი ორი ტომი, მესამე ტომი მოგვიანებით გამოიცა. 1932 წელს უნდა გამოცემულიყო 1832 წლის შეთქმულების ამსახველი დოკუმენტების I ტომის. ხუნდაძის და გ. გოზალიშვილის რედაქციით, მაგრამ იგი 1935 წელი. გამოიცა გ. გოზალიშვილის რედაქციით, რადგან ს. ხუნდაძე უკვე გარდაცვლილი იყო. მისი გარდაცვალების შემდეგ გამოიცა „ნარკვევები“, „მასალები ქართული ლიტერატურისა და საზოგადოებრივი აზროვნების ისტორიიდან“ (1949წ) რომელშიც განხილული იყო დ. ყიფიანის, გრ. ორბელიანის, ს. რაზმაძის, ა. წერეთლის, ნ. ნიკოლაძის, ი. მაჩაბლის, გ. წერეთლის, ხომლელის, ე. ბოსლეველის დ. კლდიაშვილის და სხვათა მოღვაწეობა.

ს. ხუნდაძე მოღვაწეობდა თბილისის უნივერსიტეტში , 1932 წელს საქართველოს ისტორიის კათედრის გამგეობა დატოვა ფ.მანარაძემ. დეკემბერში იგი ორ ნაწილად გაიყო - ძველი ისტორიის კათედრის ხელმძღვანელობა დაეკავა ი. ჯავახიშვილს, ახალი ისტორიის ს. ხუნდაძეს. 1933 წელს ორივე კათედრა გაერთიანდა და მას სათავეში ჩაუდგა ი. ჯავახიშვილი. ს. ხუნდაძე ახალი ქართული ლიტერატურის კათედრის გამგედ და შეთავსებით ისტორიის ფილოლოგიის ფაკულტეტის დეკანად აირჩიეს.

დაძაბულმა მუშაობამ, ტენდენციურმა კრიტიკამ, ლანძღვამ თავისი გაიტანა, გულმა ვედარ გაუძლო და 1933 წლის 21 აგვისტოს 39 წლის მეცნიერი მოულოდნელად გარდაიცვალა.

სიმონ ხუნდაძის ცხოვრებასა და მოღვაწეობას წიგნი მიუძღვნა არჩილ კობრიაძემ, რომელიც დაიბეჭდა 2005 წელს.

ლევან ანაბაძე
მანანა ლომაძე

საქართველოს კაბრიოტთა ალიანსის კანდიდატის შოთა ბოგიბერიძის მიმართვა ამომრჩევეებს

გურიაში მცხოვრებმა მოქალაქეებმა ერთი რამ უნდა გაითავისონ – 31 ოქტომბრის არჩევნები უნიკალური არჩევნებია. საქართველოს ახალი კონსტიტუციით ეს განსაკუთრებული არჩევნები, როდესაც გურიის მოსახლეობა მაჟორიტარული წესით აირჩევს თავის წარმომადგენელს საქართველოს პარლამენტში. ე. ი. ჩვენი არჩევნები უკვე კანონისმიერად ისტორიული არჩევანია. ჩვენვე ვქმნით ჩვენს ისტორიას და მხოლოდ ჩვენზე დამოკიდებული, რომ ეს არჩევანი ღირსეულ პიროვნებაზე შევარჩიოთ. აქ აღარ არის

მოსატანი ფულით, ხათრით თუ სხვა მიზეზებით საარჩევნო ბიულეტენის შემოხაზვა. აქ მთელმა გურიამ დაფიქრებული, შეწონილი, შეფასებულ-გადაფასებული და საკუთარ თავთან თუ ახლობელ-მეზობლებთან მსჯელობა-კამათში გამოტარებული გადაწყვეტილება უნდა მივიღოთ. რეგიონი სამ მუნიციპალიტეტს მოიცავს. ამიტომ კანდიდატები ძნელად თუ მოახერხებენ ყველა უბანში მოსახლეობასთან შეხვედრას. სწორედ აქ არის საჭირო გურიისთვის დამახასიათებელი ინფორმაციის ელვისებური გავრცე-

ლების ხალხური მეთოდით კანდიდატთა პიროვნულ თვისებებსა და მათ მიერ განვლილ ცხოვრებაზე, პროფესიონალიზმსა და პატიოსნებაზე არსებული საზოგადოებრივი აზრის მაქსიმალურად გათვალისწინება – ხალხში ჩამოყალიბებული და დამკვიდრებული შეფასებისადმი მინდობა, რადგანაც ერის ხმა ყოველთვის ჭეშმარიტებას ღაღადებს: იტყვის ხალხი, ეს კაცი მტაცებელი და კორუმპირებულიაო და ასეც არის, იტყვის, კეთილსინდისიერი და პატიოსანიაო და ესეც ბეჭედდარტყმული ჭეშმარიტებაა.

ამიტომაც, მოგიწოდებთ, ყური დაუდგოთ ხალხში გავრცელებულ შეფასებებს და ხმა მივცეთ ისეთ ადამიანებს, რომლის დეპუტატობა და გურიის წარმომადგენლობაც საამაფოდ გვექნება და არა სასირცხვილოდ. ჩემი მხრივ კი, კაცურად გეტყვით, თქვენი მოცემული დანაპირების შესასრულებლად ძალასა და ენერჯიას არ დავიშურებ. თქვენი შეფასების გარდა, ჩემი მსაჯული ჩემი ტენი იქნება და ის ღმერთი, რომელსაც სინდისს ეძახიან. ასე სწამდა დიდ ილია ჭავჭავაძეს და მეც ჩემი ცხოვრების

გზა ამ პრინციპით განვლევ. რეგონში უამრავი პრობლემაა. ამიტომ თქვენი მხარდა-აჭერით მიღებული პოლიტიკური ლეგიტიმაცია მომცემს საშუალებას, ვიშრომო და სადაც საჭიროა, ვიბრძოლო მათ გადასაჭრელად. თქვენს ხელთაა თქვენი ოჯახებისა და თქვენი საყვარელი გურიის მომავალი. უფალმა მოგცეთ ძალა და სიბრძნე სწორი გადაწყვეტილების მისაღებად.

პატივისცემით,
შოთა ბოგიბერიძე.

მადლიანი კაცი

არიან ადამიანები, რომლებიც თავიანთი დიდი ქართველობით, საქმის ღრმა ცოდნით, ხალხის უანგარო სამსახურით, პატიოსნებით, შრომისმოყვარეობით სიყვარულსა და სიმპათიას იმსახურებენ. სწორედ ასეთ პიროვნებად წარმოგვიდგენია შოთა ბოგიბერიძე. მისი ცხოვრების მიზანი ყოველთვის იყო ადამიანებთან კარგი ურთიერთობა, კეთილგანწყობა, მხარში ამოღობა, დახმარება და ნუგეში. იგი ოზურგეთის ცნობილი ინტელიგენცი-

ის ბრწყინვალე წარმომადგენლების, გურამ გოგიბერიძის და ვალენტინ არობელიძის ტრადიციულ ოჯახში გაიზარდა. ის იმ თაობის წარმომადგენელია, რომელმაც გარკვეული როლი შეასრულა საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობასა და ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის დაცვისათვის ბრძოლაში, სადაც თავისი მოკრძალებული წვლილი შეიტანა ამ საქმეში. წარჩინებული სწავლისა და უმაღლესი იურიდიული განათლების მიღების შემდეგ იგი აქტიურ საზოგადოებრივ საქმიანობაშია ჩაბმული, რომელიც დაიწყო მშობლიურ ოზურგეთში, რაიონული გამგეობის იურიდიული სამსახურის უფროსად, ხოლო 1995 წლიდან დაინიშნა გურიის სამხარეო ადმინისტრაციის მშველთა კორპუსის და სამართალდამცავი სამსახური უფროსად. მისი საქმიანობის შედეგად, როგორც გურიის გუბერნიაში, განსაკუთრებით კი ოზურგეთის რაიონში ბევრ სასიკეთო საქმეს ჩაეყარა საფუძველი. როგორც გამოცდილი იურისტი და ორგანიზებული დანამაულის წინააღმდეგ ბრძოლის სამართლებრივმა სპეციალისტმა,

გარკვეული წვლილი შეიტანა ანტიკორუფციული კანონმდებლობის შემუშავებასა და პოპულარიზაციაში. სათავეში ედგა გურიის სამხარეო ადმინისტრაციასთან შექმნილ ანტიკორუფციულ საზოგადოებრივ საბჭოს. იგი არის გაეროს განვითარების ფონდის მიერ ქვეყნის მასშტაბით ჩატარებული საჯარო მოხელეთა კონკურსში გამარჯვებული. მას ნიჭი და მადლი უხვად დააბერტყა ღმერთმა. სადაც კი იმუშავა, არავისთვის უგრძნობინებია თავისი აღმატებულება, არასოდეს უღალატია თავისი შინაგანი ბუნების და ცხოვრების წესისთვის. კაცთმოყვარეობა, გაუკაცური შემართება გასდევდა მის ყოველ ნაბიჯს. საინტერესო ცხოვრების გზა განვლო, სადაც პასუხისმგებლობით, პროფესიონალიზმით, კეთილგონიერებით, ადამიანებთან ურთიერთობის განსაკუთრებული თვისებებით ვაყრობოდა ყოველ მინდობილ საქმეს. ყოველთვის ხელმძღვანელობის ნდობით და მოსახლეობის პატივისცემით სარგებლობს. ყველასთან პატივისცემაზე აგებული ურთიერთობა აქვს. პრიორიტეტს ყოველთვის საქმიან თვისებებს ანიჭებს. მისი საზრუნავი, მიზანი და

საწადელი ყოველთვის იყო, არის და იქნება საკუთარი ღირსების დაცვა, მოვალეობის პირნათლად და სამართლიანად შესრულება, პატიოსნება, კეთილშობილება, გულისხმიერება ყველას მიმართ. მისი ნამდვილი ბუნება და სიკეთე ყველგანაა, სადაც მისი ყოფნა აუცილებელი და საჭიროა. იგი უშურველად ემსახურება თავისი დროის ადამიანებს, როგორც თავისი ქვეყანასა და საქმეზე შეყვარებული კაცი. რა თქმა უნდა, მისი მოღვაწეობა არაერთგვაროვანია და წინააღმდეგობებით აღსავსე, მაგრამ შეუბღვლავე და გაწონასწორებული. რაფინირებული ინტელიგენტი, კრისტალური პიროვნება, საზოგადოებაში გამორჩეული, მომხიბვლელი გარეგნობით და მანერებით და შესანიშნავი თამადა, რომელსაც ქართული სუფრის – ამ ტრადიციული ფენომენის მიმართ განსაკუთრებული დამოკიდებულება აქვს. მისი სამეგობრო წრე დიდი და უღევივია. რაც მთავარია, ყველას დამხმარე და ხელშემწყობია. ოჯახი გამორჩეული ჰყავს, მართლაც, რომ სანიმუშოა, შესანიშნავი მუდღეუ მკაცრ გოგუაძე დამშვენებული ქალ-ვაჟით.

მეტად ნიშანდობლივია მისი პოლიტიკური ცხოვრების ხელმოწერა დაწყება, რაც განაპირობა ქვეყანაში „ნაციონალების“ მოსვლის შემდგომ შექმნილმა მეტად მძიმე მდგომარეობამ და სწორედ ამან მიაღებინა გადაწყვეტილება, ჩადგომოდა სათავეში ეროვნულ იდეოლოგიაზე დაფუძნებულ ოზურგეთის „საქართველოს პატრიოტთა“ ალიანსის ოზურგეთის ორგანიზაციას. რამდენადაც მრავალმხრივი და შინაარსიანი საქმიანობის შედეგად დიდი ცხოვრებისეული სიბრძნე და გამოცდილება დაუგროვდა, რომელიც ქვეყნისა და ხალხის საკეთილდღეოდ უნდა გამოიყენოს, სრული უფლება აქვს, მოიპოვოს საკანონმდებლო ორგანოში საქმიანობისა და ქვეყნის მომავალი ინტერესების დაცვა, რისთვისაც „საქართველოს პატრიოტთა ალიანსის“ მიერ შოთა ბოგიბერიძე წარდგენილი იქნა ოზურგეთის, ლანჩხუთისა და ჩოხატაურის რაიონების მაჟორიტარული დეპუტატობის კანდიდატად. უსუსრველ წარმატებას!
ჯონი ცინცაძე,
ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი.
გაზეთი „პო და არა“.

უფასო გამოკვლევები ოზურგეთში

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სპორტულ-გამაჯანსაღებელ ცენტრში, მოსახლეობისათვის უფასო სამედიცინო გამოკვლევები ჩატარდა. უფასო კონსულტაციები გამართა შპს „მადალი სამედიცინო ტექნოლოგიების ცენტრის“ საუნივერსიტეტო კლინიკის“ ექიმთა ჯგუფმა კარდიოლოგიური დეპარტამენტის უფროსის, **გიორგი კალანდაძის** ხელმძღვანე-

ლობით. მოსახლეობას ჩაუტარდა შემდეგი მომსახურება: კარდიოლოგიური დიაგნოსტიკური გამოკვლევები; თერაპევტის და კარდიოლოგის კონსულტაცია; ელექტროკარდიოგრამა და კარდიოექსკოპია. უფასო გამოკვლევები ჯანდაცვის სამინისტროს რეკომენდაციების სრული დაცვით მიმდინარეობდა.

„აუცილებლად დავდებები ფეხზე და არ დავნებდები“

ალიონი. ჩვენს მეგობარს, მთისპირელ თამუნა შავაძეს პარლამენტის მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატი ვასილ ჩიფოძე ესტუმრა. „აუცილებლად დავდებები ფეხზე და არ დავნებდები ვიბრძოლებ უკეთესი ცხოვრებისთვის“ – ეს სიტყვები თამუნა შავაძეს ეკუთვნის, რომელმაც წლების წინ ღღის გადასარჩენად თავი გასწირა. როცა დაინახა, რომ ღღას ხე ეცემოდა, ხელი ჰკრა, წაქცეული ხე კი მას დაეცა. „თამუნა შავაძეს ოზურგეთში, სოფელ მთისპირში ვესტუმრე. ძალიან ჰკვირან, და სამგალითო ვოგოა, ბევრი რამ მომხვდა. ვისაუბრეთ სამომავლო გეგმებზე, რომელიც თამუნა შავაძეს ხელში მგრძობლობა დაუბრუნდება უნდა სწავლის გავრცელება და შემდგომ სამსახურის დაწყება. მომხვდა, როგორ უღვას ადგილობრივი ხელისუფლებას გერმანიაში, ბევრი კეთილი ადამიანიც დაეხმარა. განსაკუთრებით აღინიშნა პარლამენტის თავმჯდომარის, არჩილ თალაკვაძის დახმარება და მხარდაჭერა. ძველა, რომ თამუნა ისევ შემოიხვევება ეზოში, ღღის დახმარების გარეშე, ისევ აიღებს კალმს ხელში და ვადაშლის წვენს მას ექება ჩემი სრული მხარდაჭერა,

მაქსიმალურს ვაეკეთებ და მიზნის მიღწევამ აუცილებლად დავნებდებით – წერს საკუთარ ფეისბუქგვერდზე **ვასილ ჩიფოძე.** თამუნა შავაძესთან მეგობრობენ პოლიტიკოსები, ჟურნალისტები, საჯარო მოხელეები. როცა თამუნამ მძიმე ტრავმა მიიღო უკანაგამი არ იყო შუქი, მხოლოდ მდინარე ბანგისწყალზე მოწყობილი კუსტარული მოწყობილობებით იღებდნენ პერიოდულად ღენს. არ მოძრაობდა საზოგადოებრივი ტრანსპორტი. შემდეგ მუუყე დიმიტრი

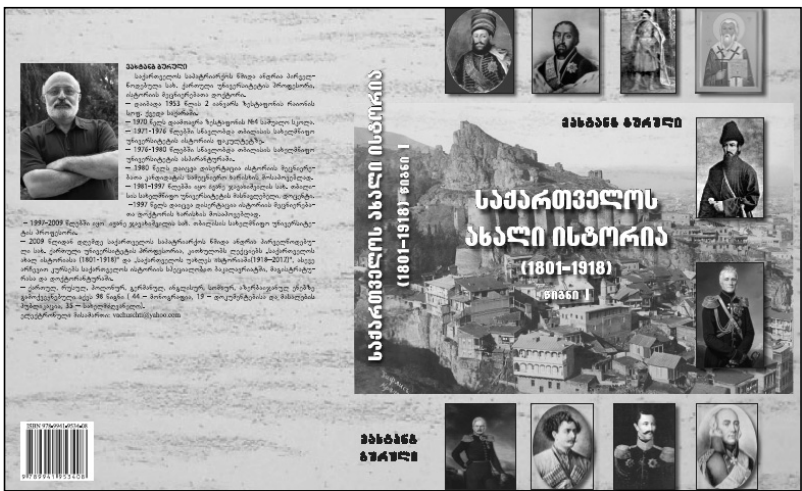
სატელიტური ანტენა გამოეზაგნა. იმპანდელი ხელისუფლების დახმარებით მთისპირიდან 4 კილომეტრი ელექტროსაზი შეიყვანეს. 2012 წლის შემდეგ ბევრი რამ გაკეთდა ამ უბანში... თამუნას რამდენჯერმე ესტუმრა არჩილ თალაკვაძე. კეთილი ადამიანების დახმარებით თამუნა მნიშვნელოვან ნაბიჯებს ღვაპის მძიმე მდგომარეობის შემსუბუქებისთვის, გარკვეული წინსვლისთვის. იმედია, ეს თანადგომა შედეგს გამოიღებს.

რუსეთის საგანმანათლებლო პოლიტიკა (საქართველოს სამეზარეულოს და მკარამების მართვით)

იხილეთ მასალა მსგავსი თემაზე

დასაწყისი იხ. „ალიონი“, №25-26

„ამაღნი მე ვაზეთი გამოვცხადე იმის სახელი, ვინც იყო ამის მოქმედი და რომ ჩემზე უფრო შერბილნი არაიყვნენ შესძლებოდა, თვით აფიცრებულს ჩემს ანგარიშშიც დავასახელებო, ვინც ამის მოქმედი იყო. ეს ანგარიში ფოთის საბჭოშიც დადასტურდა და ეპისკოპოს-მაც დადასტურა (...).“ მოუხდავად ყოველივე ამისა, თანებულები თვით უფროდანიასადმი წაყენებულ ბრალდებას საეკლესიო არ მიიჩნევდნენ და პრესაში მის წინააღმდეგ გამოსვლებსაც განაგრძობდნენ.

არსებული დოკუმენტების ანალიზის შედეგად აშკარა ხდება, რომ თვით უფროდანი, როგორც მოქალაქე და მეცნიერი, არც მგერელების არაქართველობას ამტკიცებდა და არც სამგერელოს სკოლებში ქართული ენის მგერეულით შეცვლის მომხრე იყო. პირადად, იგი, როგორც გურია-სამგერელოს, ისე იმერეთის ეპარქიაში მოღვაწეობისას სკოლებში ქართული ენის უფლებების დაცვის თავდადებული მხარდამჭერი გახლდათ, ამასთან ერთად, ისიც ცხადია, რომ თვით უფროდანი ყოველთვის არ ჰყოფნიდა მოქალაქეობრივ ვაიმეობას და და აშკარად დაპირისპირებულ საქართველოს ეგზარქოსსა და მის გარე-მოცვას.

უცხოეთში გამოძვარილი ვაზეთი "საქართველო" 1904 წელსაც აგრძელებდა რუსეთის საგანმანათლებლო პოლიტიკისა და ამ პოლიტიკის საქართველოში გამტარებლების, ეგზარქოს ალექსი ობოცკისა და დეკანოზ იონ ვოსტროვოვის მხილებას. ვაზეთის 1904 წლის მეათე ნომერში(1 მარტს) გამოქვეყნდა მიმართვა „მგერელებისადმი“. მიმართვის ავტორი არჩილ ჯორჯაძე ან თვით სახოკია უნდა იყოს. მიმართვა გაბეჭდილი და მამულიბეული ტონითაა დაწერილი და პირდაპირ, მოურიდებლად ამხელს რუსიფიკატორებს: "შესრულდა, რაც კაი ხანია მოსალოდნელი იყო. რუსის მთავრობამ განდევნა სამგერელოდან ქართული ენა. მთავრობის ღირსეულმა წარმომადგენელმა, რუსის სამღვდელთა განახორციელა დიდი ხნის განზრახული წადილი - სამგერელოს სამრევლო სკოლებში აღკრძალა ქართული ენა და მის მაგიერ გააბატონა რუსული!" შედეგ მიმართვის ავტორი საქართველოში რუსული სამღვდელთა მოღვაწეობას ეხება: "რუსის სამღვდელთა, რომელიც თავის სამშობლოში ფეხით თელავს

იოსოს მოძღვრებას, ყურმოჭრილი მონაღვრისა და მტარვალისა, რომელიც გუნდრუკს უკმევს მოწამეთა სისხლით შეღებულ ტახტს რუსეთის იმპერატორისა, რომელსაც ერთი ხმა, კინტი არ დაუძრავს მეფისა და მის მინისტრების ათასის უსამართლოების წინააღმდეგ, განზრწილი სამღვდელთა საქართველოში პოლიტიკოსობის, უმადლეს პოლიტიკას ემსახურება, ქართველების გარუსება სწყადა! „ღვთის მსახურნი, ქრისტეს მოძღვარნი ქართული ენის „განათლებლად“ ვართ მოწვეულნი“. თვითონ დაცემული, თვითონ უკულტუროთ, თვითონ გაუნათლებელი უნდათ ჩვენი ამაღლება და განათლება?" არც ეგზარქოსი ალექსი ობოცკი და დეკანოზი იონ ვოსტროვოვი დარჩნენ უფრედლებოდ ავტორს: "ვოსტროვოვს, ეგზარქოსს ალექსის და მის მსგავსებს, სულით ღატაკებს, შეუძლიათ სადმე სიკეთე შეიძინონ? ზნობით დაცემულებს შეუძლიათ ვისიმე ზნობით ამაღლება? ბნელით მოქულებს, ბრძებს, უსინათლობებს შეუძლიათ ვისიმე განათლება? ან ადამიანის დასახიზრება, ენის მოსობა, სულის შეხუთვა იქნება განათლება?" მიმართვის ავტორი ძალზე გაული-ზიანებია მგერელების არაქართველებად მიჩნევის და იმის მტკიცებას, რომ ქართული ენა მგერელებისთვის მშობლიური არ იყოს: „მგერელები ქართველები არ არიან, ქართული ენა მგერელთა ენა არ არისო“. მერე ვინ გაჰყო ერთი ქართველი ერი? ვინ გათიშა სხვადასხვა თემისაგან შემდგარი ერთი ქართველი ერი? ვინ გათიშა სხვადასხვა უქდაგებდენ საზარებას მგერელს, იმერელს, გურულს, ქართლელს, კახელს, მესხს? ერთ ენაზე არ ლოცულობდა მათი ეკლესია? ერთს ენაზე არ სწერდნენ მათი მწერლები? ერთის ენით არ უზიარებდნენ ერთმანეთს თავიანთ წუხ-

ილს, დარდს, სიხარულს და ბედნიერებას? ერთი არ იყო მათი წარსული? ერთი არ ყავდათ გმირები? განა რუსთაველი საერთო არ არის მათთვის? განა თამარი, დავით აღმაშენებელი ერთნაირად არ უყვარს ყველას? ყველასათვის ერთნაირად ძვირფასი არ არიან? ერთი არ არის მათთვის ერთნაირი თავი-სუფლება?" მგერელი რომ ქართველია და ქართული რომ მისთვის მშობლიური ენაა, მიმართვის ავტორის აზრით, კარგად იცის რუსეთის მთავრობამ და რუსმა სამღვდელთაგან, მაგრამ ამ სიცრუეს პოლიტიკური მიზნით ამკვიდრებენ: "მგერელი ქართველი არ არის, ქართველი სულით და გულით? განა ეს საეჭვოა, ეს სადავოა და ეს არ იცის რუსის მთავრობამ და მისმა სამღვდელთაგან? იცის და ძლიერ კარგად იცის, მაგრამ ვითომ თავს იმართლებს და თუ დღეს სამგერელოში უნდა გახადოს რუსული ენა მგერელთა „ღვდა-ენათ“, დაავიწყოს სამგერელოს ქართველებს ქართული ენა, ხვალ საქართველოს სხვა ნაწილებიდანაც განდევნის ქართულს ენას, სხვა ქართველებზედაც იხმარს უსინდისო ძალ-მომრეობას!"

ერთი ნაწილი, რომ მერე შეუდგეს დანარჩენ ერის მოსობასაც. თქვენ არ გაჩემდებით დღეს და მხნეთ გაუწევთ წინააღმდეგობას მთავრობის ძალ-მომრეობას. ქართული ენა თქვენი სისხლი და ხორცია და არავის არ დაუთმობთ მას! თქვენს შვილებს არ მაბარებთ იმ სკოლებში, საიდანაც გამოდევნილია ქართული ენა. ის სკოლა ვერ აღზრდის თქვენს შვილებს, რომელმაც დღე-ენა უნდა დაავიწყოს მათ! თქვენ არ მიეკარებთ, არ შეხვალთ იმ ეკლესიაში, სადაც რუსულათ სწირვენ და ლოცულობენ. ღვთის ხმა არ ისმის ისეთ ეკლესიაში, არამედ მხოლოდ მონობას გვიქადაგებენ! თქვენ მოითხოვთ, რომ სამშობლო ქართული ენა იქნეს გაბატონებული თქვენს სკოლებსა და ეკლესიებში, სასამართლოებსა და სხვა დაწესებულებებში! თქვენი ცხოვრება, განათლება და წარმატება შეუძლებელია უქართულენოვან. თქვენ დაჰკმობთ და დასჯით ყველა მოძმეს, ვინც ვიდალატებს, შეიქნება თუდა გამცემელი, მიემხრობა რუსის მთავრობას და არ მოითხოვს ქართულ ენას!"

მიმართვა „მგერელებისადმი“ შესანიშნავად ამხელს რუსეთის მთავრობის, საქართველოს ეგზარქოსისა და მისი გარემოცვის ანტიქართულ პოლიტიკას. ცხადია, მიმართვის ამ ლოზით საქართველოში გამოძვარილი პრესა თავის მეთაურებს ვერ მაწვდიდა, რაც კიდევ უფრო ზრდიდა ვაზეთ „საქართველოში“ დაბეჭდილ მგერელებისადმი მიმართვის მნიშვნელობას.

ანტიქართულმა საგანმანათლებლო პოლიტიკამ გარკვეული ცვლილება განიცადა 1905-1907 წლების რევოლუციის პერიოდში, თუმცა მომდევნო წლებში ყველაფერი ჩვეულ კალაპოტს დაუბრუნდა.

თავი V. საქართველოს ეკონომიკური განვითარება (XIX საუკუნის დასასრული – 1917 წელი)

საქართველოს ეკონომიკურ განვითარებას გარკვეულ მიმართულებას აძლევდა, ხოლო ზოგ შემთხვევაში განსაზღვრავდა კიდევ, რუსეთის იმპერიაში მიმდინარე ეკონომიკური პროცესები.

1809-1900 წლებში რუსეთში აღინიშნა სამრეწველო აღმავლობა. 1887-1892 წლებში რუსეთის იმპერიის საერთო ეროვნული პროდუქციის ზრდის ტემპმა 4,9%-ს მიაღწია, 1893 წელს – 8,1%-ს. XIX საუკუნის 90-იან წლებში საერთო ეროვნულ პროდუქციაში ცენტრალური სამრეწველო რეგიონის ხვედრითი წილი 31%-დან 26,5%-მდე დაეცა, თუმცა რეგიონი იმპერიის მასშტაბით პირველ ადგილს მაინც ინარჩუნებდა. 14,4%-დან 17,6%-მდე გაიზარდა სამხრეთ რუსეთის სამრეწველო რეგიონის ხვედრითი წილი. ჩრდილო-დასავლეთ სამრეწველო რეგიონის, ქალაქ პეტერბურგისა და ურალის სამრეწველო რეგიონების ხვედრითი წილი 11%-დან 6,9%-მდე შემცირდა. მკვეთრად ამაღლდა ბაქოს სამრეწველო რაიონის ხვედრითი წილი, რომელიც 1,6%-დან 6,9%-მდე გაიზარდა და ურალის სამრეწველო რეგიონს გაუსწრო. 5 სამრეწველო რეგიონი – ცენტრალური, ჩრდილო-დასავლეთ, ქალაქ პეტერბურგის, ურალისა და ქალაქ ბაქოს სამრეწველო რეგიონები – მთლიანი ეროვნული პროდუქციის 77%-ს

იძლეოდა (ამ შემთხვევაში გათვალისწინებული არ არის პოლონეთის სამრეწველო რეგიონი).

1901 წელს რუსეთში დიდი სამრეწველო კრიზისი დაიწყო, რომელიც 1903 წელს დასრულდა. კრიზისისთან მოჰყვა დეპრესია, რომელიც საბოლოოდ 1908 წელს დაიდო. ახალი სამრეწველო აღმავლობა რუსეთში 1909 წელს დაიწყო და პირველ მსოფლიო ომამდე (1914 წლამდე) გრძელდებოდა. განსაკუთრებით დიდი აღმავლობა 1910-1913 წლებში აღინიშნა.

მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ძირითადი ტენდენციები საქართველოში

1. მრეწველობა. XX საუკუნის დამდეგისათვის საქართველოში უკვე დასრულებული იყო კაპიტალისტური მრეწველობის განვითარების სამივე სტადია – მარტივი კაპიტალისტური კოოპერაცია, მანუფაქტურა, ფაბრიკა. პროდუქციის ღირებულებითა და დასაქმებული მუშების რაოდენობით მრეწველობაში ფაბრიკულ-ქარხნული წარმოება პირველობდა, ხოლო მანუფაქტურა და მარტივი კოოპერაცია დეგრადაციას განიცდიდა. სერიოზული აღმავლობა იყო გადამამუშავებელ წარმოებაში, რომელიც ადგილობრივ ნედლეულს იყენებდა. ხელსაყრელი პირობები შეიქმნა მომ-

პოვებელი მრეწველობის ისეთი დარგებისთვის, როგორებიც იყო: მან-განუმი, ქვანახშირისა და სპილენძის მოპოვება. ერთ-ერთ უდიდეს სამრეწველო საწარმოდ იქცა ამიერკავკასიის რკინიგზის მთავარი სახელმწიფოები თბილისში და შედარებით მცირე სახელმწიფოები და დეპოები საქართველოს სხვადასხვა დაბასა და ქალაქში.

მრეწველობის განვითარებას მოჰყვა ეროვნული ბურჟუაზიისა და პროლეტარიატის ჩამოყალიბება. ქართული ეროვნული ბურჟუაზიისა და რუსეთშიკაპიტალიზმის სისუსტით კარგად სარგებლობდნენ უცხო სახელმწიფოების მრეწველები და წამყვან პოზიციებს იკავებდნენ წარმოებაში. უცხოური კაპიტალი ამიერკავკასიისა და კერძოდ, საქართველოს მრეწველობის, სრული დაქვემდებარებისაკენ მიისწრაფოდა. XX საუკუნის დამდეგისათვის უცხოურ კაპიტალს ბაქოში ნავთობის მოპოვებაში, გადაამუშავებასა და გატანაში გაბატონებული პოზიცია ეკავა. მომდევნო პერიოდში უცხოურმა ფირმებმა ბაქოს ნავთობის ძირითად ბაზრად რუსეთი გაიხადეს, რის შემდეგაც საერთაშორისო ბაზარზე ნავთობის ფასმა აიწია. ამ პროცესმა უარყოფითი გავლენა მოახდინა საქართველოზე: ნავთობის ექსპორტთან დაკავშირებული ბათუმში არსებული მძლავრი საწარმო-

ბი დაიხურა, ბათუმიდან ქარხნები ხმელთაშუა ზღვის აუზის ქალაქებში გადაიტანეს.

რუსეთისა და მსოფლიოს ეკონომიკურ სისტემაში მოქცეულ საქართველოს ეკონომიკაზე ძლიერად შემოქმედება საერთაშორისო ბაზრის კონიუნქტურა. ამიტომ იყო, რომ საქართველოს ეკონომიკა სერიოზულად დაზარალდა 1901-1903 წლების ეკონომიკურმა კრიზისმა და 1908 წლამდე მიმდინარე დეპრესიამ. უნდა აღინიშნოს, რომ კრიზისი და დეპრესიის გავლენა სწრაფად იქნა დაძლეული. 1909 წლიდან პირველი მსოფლიო ომის დაწყებამდე საქართველოს ეკონომიკა აღმავლობით ვითარდებოდა.

2. სოფლის მეურნეობა. ბატონყმობის ნაშთების არსებობის მიუხედავად, XIX-XX საუკუნეების მიჯნაზე საქართველოს სოფლად კაპიტალისტური ურთიერთობები სწრაფად ვითარდებოდა. სოფლის მეურნეობაში კაპიტალიზმის განვითარებას გარკვეული თავისებურებანი გააჩნდა. საქართველოს სოფლის მეურნეობა საერთო-სარუსეთო და მსოფლიო სისტემაში იყო ჩართული. ამიტომ იყო, რომ მსოფლიო ბაზრის კონიუნქტურა და რუსეთში მიმდინარე კრიზისები სერიოზულ გავლენას ახდენდა სოფლის მეურნეობაზე, მისი ცალკეული დარგის განვითარებაზე.

XIX საუკუნის უკანასკნელ მეოთხედში დასავლეთ ევროპის ბაზრებზე მზარდი რაოდენობით შემოდიდა ამერიკის შებენიანი მატერიალი, კანადის, არგენტინისა და სხვა ქვეყნების მარცვლეული, რომელთა თვითღირებულება გაცილებით დაბალი იყო დასავლეთ ევროპის სახელმწიფოების პროდუქციასთან შედარებით. ჭარბი წარმოებისა და საკონკურენტო ბრძოლის გამოწვევების შედეგი იყო აგრარული კრიზისი და ფასების დაცემა მარცვლეულზე. ევროპელი ფერმერები ამერიკელთა კონკურენციას ვერ უძლებდნენ და მარცვლეულის ნათესოთა ფართობს საგრძნობლად ამცირებდნენ. ინგლისელი, დანიელი, ბელგიელი და პოლანდიელი მეწარმენი მარცვლეულის მოყვანიდან მასობრივად გადადიოდნენ მეცხოველეობასა და სარძევე მეურნეობაზე, რადგან ამ დარგის პროდუქციას ამერიკული კონკურენცია შედარებით ნაკლებად ეშუქებოდა.

(გაგრძელება იქნება)

ზახტან ბურული

(საქართველოს ახალი ისტორია, -1801-1918). გვ.105-108

იუბილარი უარს ამბობს მისთვის ფართომასშტაბიანი საიუბილეო საღაპოს მოწყობაზე

სურათზე: ჯემალ კეჭაყმაძე თავის მეუღლესთან, ნანული ქავთარაძესთან ერთად.

მსახიობი და მწერალი, ოზურგეთის კოლორიტი ჯემალ კეჭაყმაძე 19 ოქტომბერს 80 წლის გახდება. ორი კვირით ადრე, მაშინ, როდესაც

ოზურგეთელი საზოგადოება საგანგებოდ ემზადებოდა ამ თარიღის აღსანიშნავად და ბატონ ჯემალს რამდენიმე საბენეფისო ვარიანტიც კი

შესთავაზა, იუბილარმა უარი განაცხადა მისთვის ფართომასშტაბიანი საიუბილეო ღონისძიების გამართვაზე. „იმის გამო, რომ დღეს ჩვენი ქვეყანა განსაცდელშია; რომ გამალებული საარჩევნო მზადებაა; რომ ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის 70% შიმშილობს; რომ ჩვენი შვილები, შვილიშვილები, შვილთაშვილები განსაცდელშია; რომ თავს ესხმიან ჩვენს კათალიკოს-პატრიარქს; რომ ნამდვილი თუ მოგონილი კორონავირუსი მძებნავარებს; რომ ყოველდღიურად იკარგება ქართული მიწები; რომ გვართმევენ „გარეჯს“, ეპოტინებიან აჭარას, აფხაზეთსა და ოსეთს... მე, ჯემალ კეჭაყმაძე თავს უფლებას ვერ მივცემ, პომპეზურად შევხვდე ჩემი 80 წლის გასრულებას და ამით უხერხულ მდგომარეობაში

ჩავაგლო ქვეყნისა და გურიის საზოგადოება, რაც, რასაკვირველია, იმას არ ნიშნავს, რომ მილოცვებს არ ვლბულობ, ჩემი ოჯახის კარი ისედაც ყოველთვის ღიაა სტუმრისთვის.“ – წერს გაზეთ „ალიონისადმი“ გამოგზავნილ ბარათში იუბილარი.

გაზეთი „ალიონი“

ოთხმოცი წლის მერე

ო, რა უცებ გაპარულა წლები, ვეღარ ვარჩევ ნაირ-ნაირ ფერებს, სიცოცხლესაც ეკარგება ფასი, რაღად მინდა ოთხმოცი წლის მერე? კაცმა რომ თქვას, გული ისევ ტოკავს, მოგონებებს ისევ მოვეფერე, გამხნევება კი ვიგრძენი, მაგრამ რაღად მინდა ოთხმოცი წლის მერე?

ეს ცხოვრება, რაც მეწერა დღემდე, ერთი სუნთქვით უცებ დავამღერე, სიჭაბუკე სიჭაბუკედ დარჩა, მე რად მინდა ოთხმოცი წლის მერე?

სურვილები ისევ ღვივის გულში, რომ ერთხელაც გადავევლო

ველებს და სამშობლოს შევასწონო თავი, თუ შევძელი ოთხმოცი წლის მერე.

დღეიდან თუ სიკეთე ვერ ვეთეს, ჩემს ქვეყანას ვეღარ მოვეფერე, მაშინ თხოვნა შემიძრულე,

დმერთო, ნუ მაცოცხლებ ოთხმოცი წლის მერე.

ჯემალ კეჭაყმაძე.

ვაჟა-ფშაველა და გურია

წლებულს 2020 წლის 20 ოქტომბერს 115 წელი სრულდება ცნობილი ნასაკირალის ბროლიდან

ოზურგეთში მეფის დამსჯელი რაზმის ალიხანოვის შემოსვლამ და მისმა ქმედებებმა საპროტესტო მოქმედება გამოიწვია მთელი ქვეყნის მასშტაბით. საქართველოსა და ამიერკავკასიის ქალაქებსა და სოფლებში გაიმართა საპროტესტო მიტინგები და კრებები. ხალხი დაუინებით მოითხოვდა ჯარის გაყვანას გურიიდან. ქართველ ხალხს კარგად ჰქონდა შეცნობილი თუ რა განსაცდელის წინაშე იდგა გურია. რევოლუციური გურიის გადასარჩენად სასწრაფოდ შეიკრიბა საქართველოს საუკეთესო შვილები. კრებამ, რომელიც ამ საკითხს მიემდგინა, ილია ჭავჭავაძის წინადადებით აირჩია წარმომადგენლები, რომლებიც სასწრაფოდ უნდა წარსდგომოდნენ მეფის ნაცვალს და მტკიცედ მოეთხოვათ ალიხანოვის უკან გაწვევა. ამ კანონიერი მოთხოვნის შეუწყნარებლობის შემთხვევაში „ჩვენ ყველამ უნდა ავდგეთ ავისხათ იარაღი და გურულებთან ერთად უნდა გავწყდეთ და ჩვენი

ძვლებიც იმათთან ერთად უნდა ჩავყაროთო დასძინდა დიდი ილია“. (იური სიხარულიძე „რევოლუციური გურიის დიდი ქომაგი“) აჯანყებული გურიის დამცველი გახლდათ გულანთებული ვაჟა-ფშაველა, რომელსაც გადმოცემით აჯანყებული გურიის დასახმარებლად 200 შეიარაღებული ხევსურის ჩამოყვანა ჰქონდა განზრახული. ამის შესახებ მწერლისა და საზოგადო მოღვაწის ნინო ნაკაშიძის მოგონებებიდან ვგებულობთ: „ბატონო ვაჟა-ფშაველა, მე, რომ 1905 წლის ნასაკირალის შეტაკების შემდეგ თქვენ გლომით გურიაში დამსჯელი რაზმის წინააღმდეგ საბრძოლველად ორასი შეიარაღებული ხევსურის ჩამოყვანა. –ჰო, და მერე რა-თქვა მან –მე და ჩემმა ღმერთმა ჩამოვიდოდით კიდეც და ვიბრძოლებდით კიდეც მაშინ ილია ჭავჭავაძეც აპირებდა წამოსვლას იმან შეგვაგულიანა. მერე და მართლაც, რომ ჩამო-

სულიყავით, როგორ გაუძლებდით დამსჯელი რაზმის ზარბაზნებს, უთოდ დაგზოცავდნენ. –მე და ჩემმა ღმერთმა, სჯობდა იქ მოეკლა ალიხანოვის დამსჯელი რაზმის ზარბაზნებს სამშობლოს დაცვასთან ერთად შეიარაღებული მებრძოლი ილია ვიდრე ის „მოკვდა“, წინააღმდეგ ავაზაკების ტყვეობით“. (ნინო ნაკაშიძე : „მოგონებები ილია ჭავჭავაძის გარშემო“ „ოზურგეთის ისტორიული მუზეუმის ფონდები საქმე 536). როგორც ნინო ნაკაშიძე იგონებს, მას ახლო ურთიერთობა ჰქონდა ვაჟა-ფშაველასთან ვაჟა ფშაველა მასთან დადიოდა, როგორც „ნაკადულულის“ რედაქციაში, ისე მის ოჯახშიც. **მანანა ლომაძე,** ოზურგეთის საბუნებისმეტყველო გაერთიანების ფონდების მთავარი მცველი. **P.S.** მხატვარი ანტონ გოგიაშვილი მოწმე იყო გურიის საყოველთაო გაფიცვისა და ნასა-

კირალთან ბრძოლებისა. კავაკების მიერ ნასაკირალის მასობრივად მდებარე სოფლების აწიოკებისა და გადაწვისა. მისი ნახატი ტყეში გახიზნული გურულები (1905წ) ასახავს უზარმაზარი მუხის ქვეშ თავშეფარებული გლეხების ოჯახებს. სპეციალისტების აზრით აქ რაიმე

საგმირო ეპიზოდი კი არ აირჩია მხატვარმა, არამედ გამოხატა ნაღვლიანი განწყობილებით გამსჭვალული სცენა. სურათი ინახება საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმში.

ჯემალ ჭკუასელი 85 წლისაა!

იუბილუს ვულოცავით სააგაყო მაგულიზვილს, ძარითული კულტურის ერთ-ერთი საუკეთესო დმსკანს მთელ მსოფლიოში, ბატონ ჯემალ ჭკუასელს, ვუსურვებთ მხნეობას, დღმგრაქმლობას, კვლავაც წარმატებას ძარითული ხალხური სიმღერებისა და ცეკვების მროვნულ საბანძურად მენარჩუნებისა და განვითარებისთვის.

– მოხდენილი ინტერვიო, 70-კაციანი კეთილმოწყობილი დარბაზი, ხალისიანი ეზო, ორი ფაცხა;

– ქართული სახელელებებით შეკმზული ეროვნული წვნიანი და მშრალი კერძების ფართო ასორტიმენტი, სამეფო, იმერული, გურული და აჭარული ზაჭაპურები... კი, სხვაგანაც გემრიელია, მაგრამ ცაცას ნახელავი მაინც სულ სხვაა!!!

– ნატურალური მატონიზებელი და ალკოპოლიანი სასმელები, მუსიკა პირდაპირ ინტერნეტშიდან.

და ეს ყველაფერი სად? – სოფელთა სოფელ შემოქმედის ცენტრში, რესტორან ჩაქუხაში“.

„ჩაქუხა“!!!

რესტორანი, სადაც სუფრას შემოქმედურად, ანუ შემოქმედებითად უღვებინა!!!

ტელ: 574 22 31 62

7 დღის ამინდის პროგნოზი

ღრუბლი +11+21	მზე, +12+22	მზე, +14+25	მზე, +16+28	ღრუბლი +16+25	მზე, +15+25	მზე, +14+24
5 ოქტომბერი ორშაბათი	6 ოქტომბერი სამშაბათი	7 ოქტომბერი ოთხშაბათი	8 ოქტომბერი ხუთშაბათი	9 ოქტომბერი პარასკევი	10 ოქტომბერი შაბათი	11 ოქტომბერი კვირა